

Dagens tema

- Cs preprosessor
- Separat kompilering av C-funksjoner
- C og minnet
- Oversikt over operatorene

Cs preprosessor

Før selve kompileringen går C-kompilatoren gjennom koden med en **preprosessor** (programmet `cpp`). Dette er en programmerbar **tekstbehandler** som gjør følgende:

- Henter inn filer

```
#include "incl.h"  
#include <stdio.h>
```

Hvis filen er angitt med spisse klammer (som for eksempel `<stdio.h>`), hentes filen fra området `/usr/include/`. Ellers benyttes vanlig notasjon for filer.

- Leser makro¹-definisjoner² og ekspanderer disse i teksten:

```
#define LINUX  
#define N 100  
#define MIN(x,y) ((x)<(y) ? (x) : (y))
```

Av tradisjon gis makroer navn med store bokstaver.

¹En **makro** er en navngitt programtekst. Når navnet brukes, blir det **ekspandert**, dvs erstattet av definisjonen. Dette er ren tekstbehandling uten noen forbindelse med programmeringsspråkets regler.

²Benytter man makroer med parametre, bør disse settes i parenteser. Likeledes, hvis definisjonen er et uttrykk med flere symboler, bør det stå parenteser rundt hele uttrykket.

Nyhetsmelding 1. januar 1988

... a problem with Sun Microsystems UNIX workstations. Recent versions of the operating system had a bug in the time of day code which caused a warning message at boot time and problems setting the time in a leap year.

(The bug was caused by an expression with a side effect being passed as an argument to a macro which evaluated the expression twice.)

Betinget kompilering

Følgende direktiver finnes for betinget kompilering:

#if Hvis uttrykket etterpå er noe annet enn 0, tas etterfølgende linjer tas med. Uttrykket kan ikke inneholde variabler eller funksjoner.

#ifdef Hvis symbolet er definert (med en `#define`), skal etterfølgende linjer tas med.

#ifndef Motsatt av `#ifdef`.

#else Skille mellom det som skal tas med og det som ikke skal tas med.

#endif Slutt med betinget kompilering.

Eksempel:

```
#define LINUX
```

```
#ifdef LINUX
```

```
    short x;
```

```
#else
```

```
    long x;
```

```
#endif
```

Det er også mulig å styre betinget kompilering gjennom gcc-kommandoen:

```
> gcc -c -DLINUX ...
```

gir samme effekt som om det sto

```
#define LINUX
```

i program-koden.

På denne måten er det mulig å ha flere versjoner av koden (for eksempel for flere maskintyper) og så kontrollere dette utelukkende gjennom kompileringen.

Fare med betinget kompilering

Man kan risikere å ha kode som aldri har vært kompilert, og som kan inneholde de merkeligste feil.

Separat kompilering

I utgangspunktet er det ingen problem med separat-kompilering i C; hver fil utgjør en enhet som kan kompiles for seg selv, uavhengig av alle andre filer i programmet.

```
> gcc -c del.c
```

vil compilere filen `del.c` og lage `del.o` som inneholder den kompilerte koden.

Eksempel

Anta at vi har to filer:

sum.c

```
int sum (int n)
{ /* Beregner 1+2+...+n */
  return n*(n+1)/2;
}
```

vissum.c

```
#include <stdio.h>

extern int sum (int n);

int main (void)
{
  int i;
  for (i = 1; i <= 10; ++i)
    printf ("%2d:%4d\n", i, sum(i));
}
```


Kompilering

Disse kan kompileres hver for seg:

```
gcc -c sum.c  
gcc -c vissum.c
```

Linking

De kompilerte filene kan siden **linkes** sammen:

```
gcc vissum.o sum.o -o vissum
```

Kjøring

Da får vi et ferdig program som kan kjøres:

```
./vissum  
1: 1  
2: 3  
3: 6  
4: 10  
5: 15  
6: 21  
7: 28  
8: 36  
9: 45  
10: 55
```

Imidlertid er det en fare for at funksjonssignaturer, strukturer, makroer, typer og andre elementer ikke blir skrevet likt i hver fil. Dette løses ved hjelp av definisjonsfiler («header files»), hvis navn gjerne slutter med `‘.h’`.

`incl.h`

```
#define N 100
```

`prog.c`

```
#include "incl.h"
```

```
int main(void)
{
    char *s[N];
    :
}
```

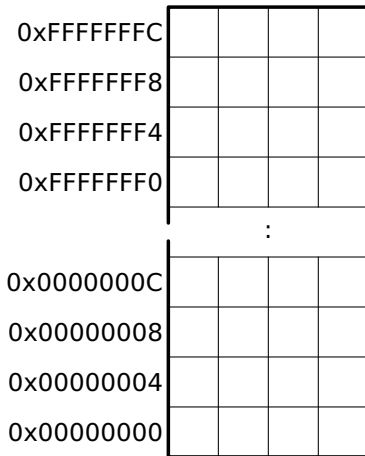
Definisjonsfiler inneholder gjerne følgende:

- Makrodefinisjoner (`#define`)
- Typedefinisjoner (`typedef`, `union`, `struct`)
- Eksterne variabelspesifikasjoner (`extern`)
- Funksjonssignaturer som
`extern int f(int, char);`

Hva er 'minnet'?

C og minnet

Minnet er en samling byte som har hver sin adresse:

Variabler i C

Cs variabler legges normalt pent etter hverandre (men ikke alltid i den rekkefølgen vi oppgir). Kompilatoren prøver også å gi variabler en adresse som er et multiplum av *ordlengden* og kan derfor hoppe over celler (såkalt «padding»).

```
#include <stdio.h>

int a, b;
char u, v;
float f;

int main (void)
{
    printf("Variabelen a har adressen 0x%08x\n", &a);
    printf("Variabelen b har adressen 0x%08x\n", &b);
    printf("Variabelen u har adressen 0x%08x\n", &u);
    printf("Variabelen v har adressen 0x%08x\n", &v);
    printf("Variabelen f har adressen 0x%08x\n", &f);
}
```

```
Variabelen a har adressen 0x00600984
Variabelen b har adressen 0x0060098c
Variabelen u har adressen 0x00600988
Variabelen v har adressen 0x00600990
Variabelen f har adressen 0x00600994
```


Vektorer i C

Cellene i vektorer havner *alltid* pent etter hverandre.

```
#include <stdio.h>
```

```
short a[4];
```

```
int main (void)
```

```
{
```

```
    int i;
```

```
    for (i = 0; i < 4; ++i)
```

```
        printf("a[%d] har adressen 0x%08x\n", i, &a[i]);
```

```
}
```

```
a[0] har adressen 0x006008ac
```

```
a[1] har adressen 0x006008ae
```

```
a[2] har adressen 0x006008b0
```

```
a[3] har adressen 0x006008b2
```


struct-er i C

I struct-er kommer også elementene pent etter hverandre (eventuelt med litt «padding»):

```
#include <stdio.h>

struct s {
    int a, b;  char c, d;  float f;
};
struct s s1, s2;

int main (void)
{
    printf("s1.a har adressen 0x%08x\n", &s1.a);
    printf("s1.b har adressen 0x%08x\n", &s1.b);
    printf("s1.c har adressen 0x%08x\n", &s1.c);
    printf("s1.d har adressen 0x%08x\n", &s1.d);
    printf("s1.f har adressen 0x%08x\n", &s1.f);
    printf("s2.a har adressen 0x%08x\n", &s2.a);
}
```


Plassering av 'struct'-er

```

struct s {
    int a, b;  char c, d;  float f;
};
struct s s1, s2;

```

s1.a har adressen 0x00600970
s1.b har adressen 0x00600974
s1.c har adressen 0x00600978
s1.d har adressen 0x00600979
s1.f har adressen 0x0060097c
s2.a har adressen 0x00600980

union-er i C

Noen ganger er man interessert i å plassere data «oppå hverandre» i minnet. Dette kan gjøres med en union.

```
union u {  
    int ui; float uf; char ub[4];  
} uvar;
```

Plassering av 'union'-er

```
int main (void)
{
    printf("uvar.ui har adressen 0x%08x\n", &uvar.ui);
    printf("uvar.uf har adressen 0x%08x\n", &uvar.uf);
    printf("uvar.ub har adressen 0x%08x\n", &uvar.ub);

    uvar.ui = 13;
    printf(" 13 har bytene 0x%02x 0x%02x 0x%02x 0x%02x\n",
           uvar.ub[0], uvar.ub[1], uvar.ub[2], uvar.ub[3]);

    uvar.uf = 2.5;
    printf("2.5 har bytene 0x%02x 0x%02x 0x%02x 0x%02x\n",
           uvar.ub[0], uvar.ub[1], uvar.ub[2], uvar.ub[3]);
}
```

```
uvar.ui har adressen 0x006009d4
uvar.uf har adressen 0x006009d4
uvar.ub har adressen 0x006009d4
 13 har bytene 0x0d 0x00 0x00 0x00
2.5 har bytene 0x00 0x00 0x20 0x40
```


Operatorene

Level	Op	Meaning
15	()	Function call
	[]	Array element
	.	Member (struct or union)
	->	Member (via pointer)
14	!	Logical negation
	~	Masking negation
	-	Numeric negation
	++	Increment
	--	Decrement
	&	Address
	*	Indirection
	(type) sizeof	Type cast Size in bytes
13	*	Multiplication
	/	Division
	%	Remainder
12	+	Addition
	-	Subtraction

Level	Op	Meaning
11	<<	Left shift
	>>	Right shift
10	<	< test
	<=	≤ test
	>	> test
	>=	≥ test
9	==	= test
	!=	≠ test
8	&	Masking and
7	^	Masking xor
6		Masking or
5	&&	Logical and
4		Logical or
3	? ;	Conditional
2	=	Assignment
	*= /= %= += -=	Updating
	<<= >>= &= ^= !=	
1	,	Sequential eval

Oppsummering

Programmeringsspråket **C**

- et meget nyttig verktøy (spesielt når man jobber nær maskinen)
- et godt språk å programmere i
- krever en del trening for å unngå vanlige feil